

Симон Васильович Петлюра(1879 - 1926)

Родина

- Народився у сім'ї полтавських міщан Василя та Ольги Петлюр.
- У родині тісно переплелися та поріднилися козацька й православна традиція.
- Дід Павло за походженням був козаком. Після його ранньої смерті дружина Ганна постриглася в черниці.
- Батько Василь працював візником. Одружився. Згодом відкрив свій візницький промисел.
- Мати Ольга Олексіївна Марченко теж походила зі старого козацького роду.
- Багатодітна (четверо синів та п'ятеро доньок) сім'я Петлюр жила в старому трикімнатному будинкові на вул. Загородній

Будинок у Полтаві (вул. Загородня, 20), де народився С. Петлюра. Фото. 1942.

Навчання

- Симон та його брати й сестри виростили в українській духовно-побутовій атмосфері, були ревними віруючими, шанувальниками народної пісні.
- Після закінчення у 1895 р. церковно-парафіяльної школи С.Петлюра вступив до Полтавської духовної семінарії.
- У 1898 р. став членом таємної студентської «Української громади». Поза громадами вплив на Петлюру мала РУП. Цей вплив визначив подальшу політичну орієнтацію молодого Петлюри.
- Поштовх до формування політичної позиції даний працею М. Міхновського «Самостійна Україна». 19 лютого 1900 р., під час відзначення Шевченкових роковин, познайомився з М.Міхновським і незабаром вступив до РУП.

*С. Петлюра (у центрі в 2-му ряді)
серед семінаристів.*

Петлюра - політик

- На II з'їзді РУП-УСДРП грудень 1905 р., Київ був обраний до ЦК УСДРП. Визначається як український соціал – демократ. Стає на позиції автономії України.
- На поч. 1906 р. за рекомендацією М. Грушевського одержав місце відповідального секретаря в редакції газети «Рада». Вивчає політичні програми різних партій. За соціал-демократичний світогляд був названий «новим українським Марксом».

Симон Петлюра

- На початку війни закликає українство виступити на боці Росії, сподіваючись на те, що Росія включить Україну у сферу своїх інтересів. На I Всеукраїнському військовому з'їзді (22.V. 1917 р.) у Києві українські соціал-демократи вміло використали С. Петлюру в боротьбі із самостійником М. Міхновським за вплив на солдатські маси. З цього часу С. Петлюра став публічним політиком, а його ім'я - одним із символів українського національно-визвольного руху.

- II Всеукраїнський з'їзд (18.VI. 1917 р.) обраний Генеральним секретарем військових справ. Всю свою енергію спрямовує на створення українських збройних сил.

С. Петлюра. Фото. 1916

- Восени 1917 р. виходить зі складу уряду.
- На Лівобережжі сформував із добровольців особливий військовий підрозділ — Гайдамацький кіш Слобідської України, який став однією з найбоєздатніших українських частин.
- Події кін. 1917 — поч. 1918 рр. доказали, що з усього керівництва республіки один лише С. Петлюра був здатний на рішучі дії. Більшовики вказували на С. Петлюру як на «головного ворога революції». Прикметно, що більшовики називали війська УНР петлюрівськими, а поняття «петлюрівець» з осені 1917 р. замінило поняття «мазепинець».

- Після гетьманського перевороту (квітень 1918) С. Петлюра очолив Київське губернське земство. З приходом до влади П. Скоропадського С. Петлюра встановив із ним добрі стосунки. Але під впливом селянських виступів став послідовним критиком режиму.

На цій посаді був заарештований.

- Звільнений під тиском громадської думки 13 листопада заявив про свою згоду взяти участь у антигетьманському повстанні. На вимогу стрільців С. Петлюра 14 листопада 1918 р. був уведений до складу Директорії й затверджений верховним головнокомандуючим революційними військами — Головним отаманом. Після виїзду В. Винниченка за кордон Петлюра очолює Директорію.

В.Винниченко і С.Петлюра.

Поразка визвольних змагань

- Після поразки визвольних змагань разом з урядом УНР С. Петлюра емігрував до Польщі. Після постійних домагань Радянського Союзу видати його у кінці 1923 р. Петлюра залишає Польщу.

Еміграція

- Від кінця 1924 р. Петлюра оселяється в Парижі, де продовжує плідну роботу, беручи участь у конференціях як представник Українського уряду в екзилі.
- Петлюра боровся до останньої хвилини свого життя.
- Та його визвольна діяльність не могла не зачіпати інтересів Радянського Союзу.

*Головний Отаман армії УНР
С. Петлюра та голова уряду УНР
А. Лівіцький.
Кам'янець-Подільський.*

Смерть С.Петлюри

- 25 травня 1926 року Петлюра пішов обідати до ресторану Шартъє, що на вулиці Расін. По виході, як завжди, Петлюра зупинився біля вітрини книгарні. Тоді до нього підійшов чоловік і випустив сім куль. Тяжкопоранений Петлюра помер у шпиталі. На судовому процесі впливли факти про те, що він став знаряддям у руках московського ГПУ. Смерть Головного Отамана війська Симона Петлюра біллю відізвалась серед українського народу. С. Петлюру поховали на кладовищі Монпарнас.

